

- 3) at gerningen er særligt planlagt eller led i omfattende kriminalitet,
 - 4) at gerningsmanden tilsigtede, at gerningen skulle have betydelig alvorligere følger, end den fik,
 - 5) at gerningsmanden har udvist særlig hensynsløshed,
 - 6) at gerningen har baggrund i andres etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering eller lignende,
 - 7) at gerningen er begået i udførelsen af offentlig tjeneste eller hverv eller under misbrug af stilling eller særligt tillidsforhold i øvrigt,
 - 8) at gerningsmanden har fået en anden til at medvirke til gerningen ved tvang, svig eller udnyttelse af dennes unge alder eller betydelige økonomiske eller personlige vanskeligheder, manglende indsigt, letsind eller et bestående afhængighedsforhold,
 - 9) at gerningsmanden har udnyttet forurettedes værgeløse stilling,
 - 10) at gerningen er begået af en person, der udstår straf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter,
 - 11) at gerningen er begået af en tidligere indsat over for institutionen eller en person med ansættelse ved institutionen.«
- 8) at gerningsmanden frivilligt har afværget eller søgt at afværge den fare, der er forvoldt ved den strafbare handling,
 - 9) at gerningsmanden frivilligt har angivet sig selv og aflagt fuldstændig tilståelse,
 - 10) at gerningsmanden har givet oplysninger, som er afgørende for opklaringen af strafbare handlinger begået af andre,
 - 11) at gerningsmanden har genoprettet eller søgt at genoprette den skade, der er forvoldt ved den strafbare handling,
 - 12) at gerningsmanden på grund af den strafbare handling frakendes en af de i § 79 omhandlede rettigheder eller påføres andre følger, der kan sidestilles med straf,
 - 13) at straffesagen mod gerningsmanden ikke er afgjort inden for en rimelig tid, uden at det kan bebrejdes gerningsmanden,
 - 14) at der er gået så lang tid, siden den strafbare handling blev foretaget, at anvendelse af den sædvanlige straf er unødvendig.«

Opregningen i bestemmelserne i §§ 81 og 82 er ikke udtømmende, idet domstolene også vil kunne lægge vægt på andre forhold, som anses for at være relevante for strafudmålingen i den konkrete sag.

Straffelovens §§ 80-82 finder anvendelse både ved bødestraf og fængselsstraf, herunder også ved anvendelse af betingede domme med eller uden vilkår om samfundstjeneste. Bestemmelserne regulerer alene den strafudmåling, der finder sted inden for den foreskrevne strafferamme. Bestemmelserne regulerer således ikke adgangen til at gå under den foreskrevne strafferamme og efter omstændighederne lade straffen bortfalde eller til at anvende skærpede sidestrafferammer.

3. Lovforslagets baggrund og udformning

Retten til at give sin mening til kende offentligt er helt grundlæggende for et demokratisk samfund som det danske. Det er afgørende for samfundets fortsatte demokratiske udvikling, at borgerne har mulighed for at ytre sig uden at frygte at blive mødt med trusler og overgreb på grund af deres deltagelse i den offentlige debat.

Der har imidlertid i de senere år været flere tilfælde, hvor personer er blevet truet eller udsat for voldelige overgreb på baggrund af deres deltagelse i den offentlige debat. I lyset heraf finder regeringen det væsentligt at imødegå en mulig tendens til øget forekomst af politisk eller religiøst motiverede overgreb ved at

Straffelovens § 82 har følgende ordlyd:

»Det skal ved straffens fastsættelse i almindelighed indgå som formildende omstændighed,

- 1) at gerningsmanden ikke var fyldt 18 år, da gerningen blev udført,
- 2) at gerningsmanden har høj alder, når anvendelse af den sædvanlige straf er nødvendig eller skadelig,
- 3) at gerningen grænser til at være omfattet af en straffrihedsgrund,
- 4) at gerningsmanden har handlet i undskyldelig uvidenhed om eller undskyldelig misforståelse af retsregler, der forbyder eller påbyder handlingens foretagelse,
- 5) at gerningen er udført i en oprørt sindstilstand, der er fremkaldt af forurettede eller personer med tilknytning til denne ved et uretmæssigt angreb eller en grov fornærmelse,
- 6) at gerningen er begået som følge af tvang, svig eller udnyttelse af gerningsmandens unge alder eller betydelige økonomiske eller personlige vanskeligheder, manglende indsigt, letsind eller et bestående afhængighedsforhold,
- 7) at gerningen er begået under indflydelse af stærk medfølelse eller sindsbevægelse, eller der foreligger andre særlige oplysninger om gernings-